

OMRÅDESANALYS:

Nordöst

**Dalhem - Drottninghög -
Fredriksdal - Olympia**

PROJEKT INOM HANDLINGSPLAN
FÖR GRÖNSTRUKTUREN

Handlingsplanen för Helsingborgs grönstruktur beslutades av stadsbyggnadsnämnden i Helsingborg år 2014. Handlingsplanen ska, genom fysiska åtgärder, bidra till att grönstrukturprogrammets mål blir förverkligade. Områdesanalyserna är en del i arbetet med handlingsplanen.

Områdesanalys: Nordöst

Datum: 2016-10-28

Framtagen av: Stadsbyggnadsförvaltningen

Medverkande i processen: Kulturförvaltningen, Miljöförvaltningen, Skol- och fritidsförvaltningen, NSVA, Helsingborgshem

Foto framsida: Pontus Runeke

Foto baksida: Fanny Rading Heyman

Copyright © Helsingborgs stad 2016

Innehåll

Inledning	5
Dagens situation	6
Området	6
Analys	22
Behov och utvecklingsmöjligheter	22
Referenser	24

Filborna skogspark. Foto: Pontus Runeke

Inledning

Detta är en av åtta områdesanalyser som tas fram i projektet Ett grönare Helsingborg - handlingsplan för Helsingborgs grönstruktur. Analysen är en vidareutveckling av det utkast som togs fram 2012.

Syftet är att beskriva dagens situation, kvaliteter, behov och utvecklingsmöjligheter för grönstrukturen i området. Analyserna ska ge ledning för kommande prioriteringar av gröna insatser i centralorten och vara ett kunskapsunderlag för planering och beslut kring utveckling av bebyggelse och grönstruktur.

Utgångspunkten är de riktlinjer och visioner som tagits fram i Grönstrukturprogram för Helsingborg 2014.

Läsanvisningar

Dokumentet inleds med en beskrivning av de kvaliteter och karaktärer som finns i området idag.

I nästa del identifieras viktiga behov och utvecklingsmöjligheter för grönstrukturen.

I Bilaga: *Åtgärdsförslag Nordöst* föreslås åtgärder som skulle förbättra grönstrukturen i området.

I samband med att olika insatser planeras och genomförs kommer dialog och vidare bearbetning av förslagen att ske.

Karta med området markerat

Området

Stora delar av områdets bebyggelse har utformats utifrån modernismens ideal om en bilfri, barnvänlig miljö med mycket vardagsnära grönska. Ett större park- och naturområde i området är Filborna skogspark.

Området omfattar stadsdelarna Fredriksdal, Drottninghög och Dalhem.

Majoriteten av bebyggelsen är från 1960- och 1970-talet och har utformats utifrån modernismens grundprinciper med en bilfri och barnvänlig miljö med mycket vardagsnära grönska. Området avgränsas av fyra större vägar. Bebyggelsen består främst av friliggande skiv- och lamellhus i öppna kvarter som ofta gränsar till stora, sammanhållna parkytor och närlekplatser som nås utan att behöva korsa bilvägar. Parkerna ligger ofta i utkanten av bebyggelsen, intill vägarna, förutom i Fredriksdal vars parker är mer integrerade i bostadsområdet. Parkerna i området är ganska likartade med stora öppna gräsytor omgivna av naturlika planteringar som skärmar av och skapar viss rumslighet.

Den gröna kilen Vasatorpsstråket, som är ett av stadens natur- och kulturstråk, går tvärs genom området. I den östra delen av området finns Filborna skogspark som är ett naturligt område med promenadstigar, dagvattendammar och betesmark. Här finns den första Barnens skog-planteringen från 1990.

Det närmaste rekreationsområdet är Bruces skog som ligger på andra sidan Österleden. Här finns varierad natur, goda promenadmöjligheter, motionsspår, ridstigar och en naturpunkt.

Fredriksdals museum och trädgårdar ligger inom området.

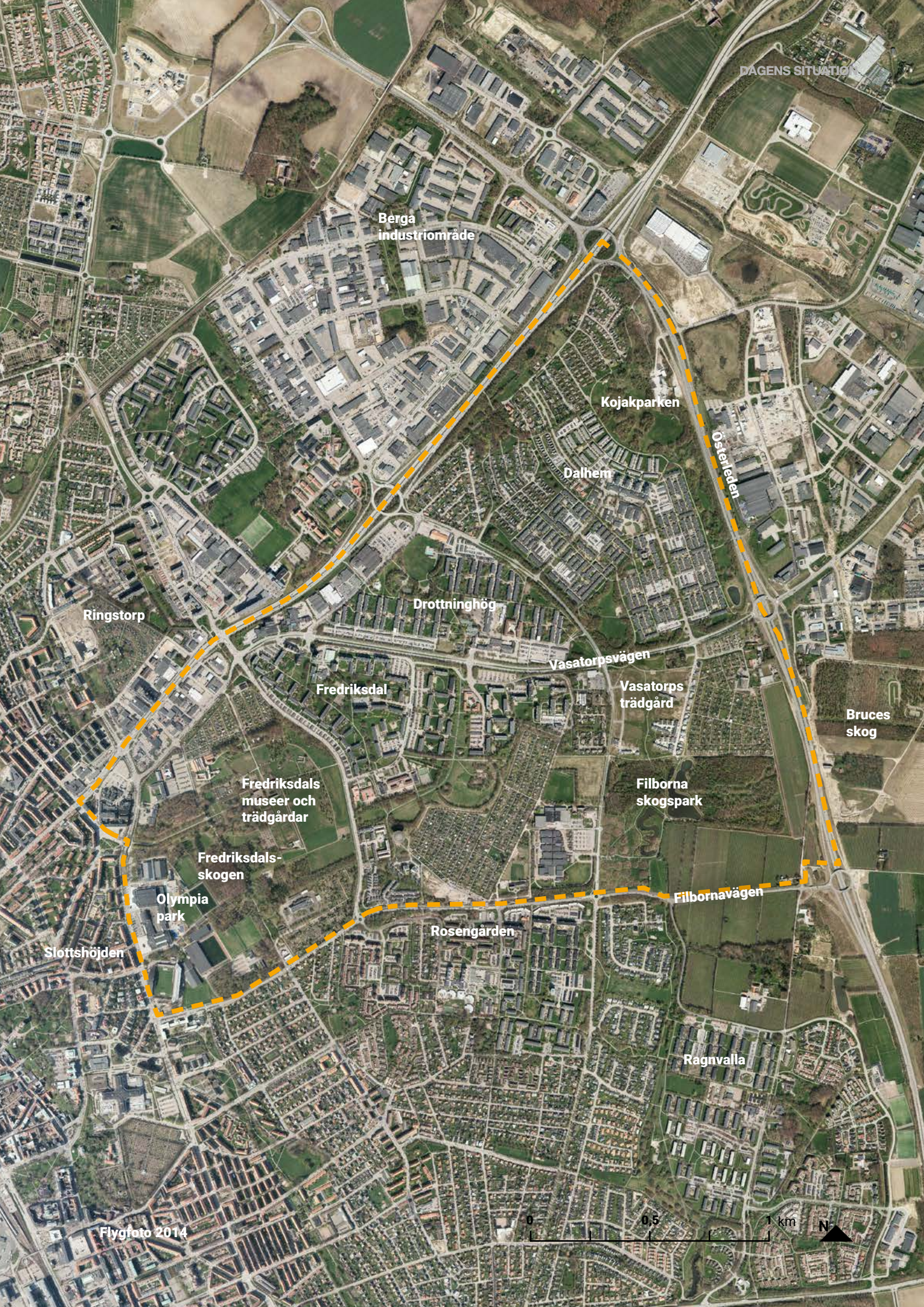
Pågående planering

- Plantera Plantära driver ett odlingsprojekt i Drottninghög.
- Inom Handlingsplan för grönstruktur görs nya entréer till Filborna skogspark.
- Förtätning är planerad i Drottninghög där det är planlagt för nya bostäder.
- Ett planprogram för Fredriksdal har tagits fram 2016 där förtätning med nya bostäder föreslås till stor del på befintliga parkeringsplatser.
- En ombyggnad av Vasatorpsvägen är planerad för att skapa separata busskörfält för Helsingborgsexpressen.
- Vasatorps trädgård håller på att färdigställas med ny bostadsbebyggelse och park på mark som tidigare använts för handelsträdgård.

FAKTA

Områdesareal: 500 hektar

Antal invånare: 13 258 (år 2014)

Dagens situation

Berga
industriområde

Kojakparken

Dalhem

Drottninghög

Ringstorp

Fredriksdal

Vasatorpsvägen

Vasatorps
trädgård

Bruces
skog

Fredriksdals
museer och
trädgårdar

Filborna
skogspark

Fredriksdals-
skogen

Olympia
park

Slottshöjden

Rosengården

Filbornavägen

Ragnvalla

Flygfoto 2014

Flygfoto 1939

Stora delar av området odlas. Fredriksdals museer och trädgårdar samt Fredriksdalskogen syns tydligt i västra delen av området. Någon omfattande bostadsbebyggelse påbörjade inte i området förrän under 1960- och 1970-talen.

Historik

Under 1700-talet fanns det i området enstaka bebyggelse och en torvmosse. Vegetationen bestod främst av gräsbevuxen mark, äng, höglänt område med ljung och enris samt ett mindre vattendrag. I slutet av 1700-talet byggdes landeriet Fredriksdal med en herrgårdslignande huvudbyggnad. 1918 donerades stora delar av marken, huvudbyggnader och ekonomibyggnader till Helsingborgs stad av änkan Gisela Trapp. Friluftsmuseet Fredriksdal öppnade för allmänheten år 1923.

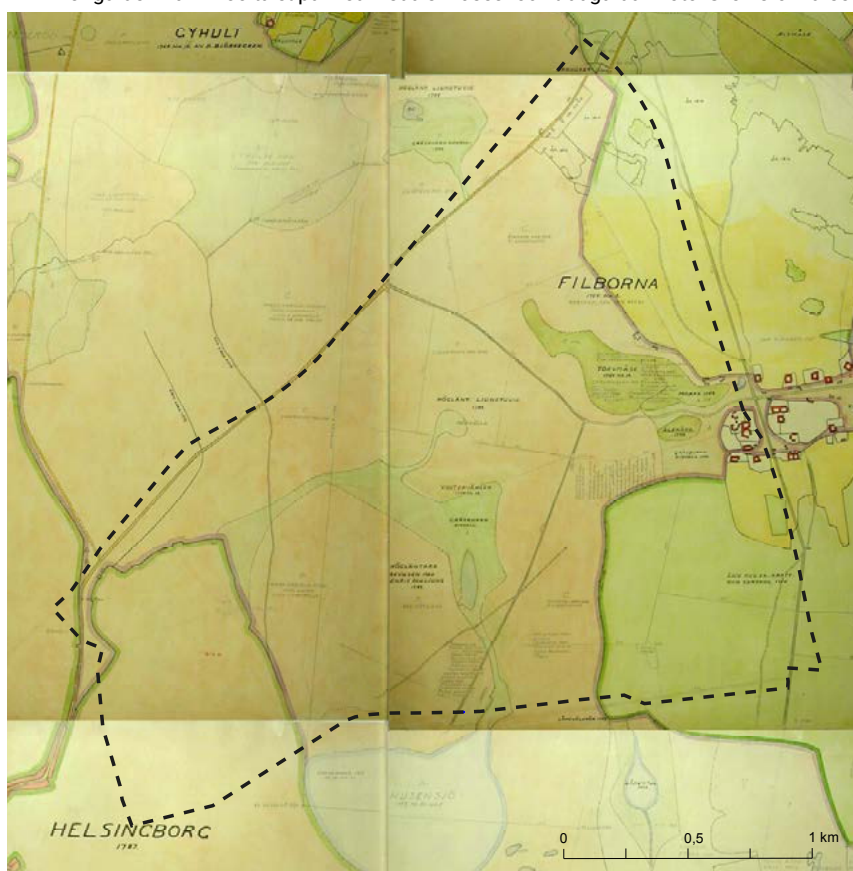
Drottninghög dominerades ursprungligen av fruktodlingar och ett sandtag, Berga grusgrop, som när den vattenfylldes användes till såväl badsjö som bandyrink. År 1964 upprättades ett stadsplaneförslag för ett bostadsområde. Bebyggelsen delades i tre områden med ett gemensamt parkområde i mitten. Mellan husen lades på ena sidan grönytor och på andra småbarnslekplatser med sandlåda och sittplatser. Grusgropen fylldes delvis igen för att ge plats åt gräsmatta, utebassänger och tennisbanor. Delar av "Hålan", som gropen kallas, finns kvar idag och rymmer sedan 1990-talet ett utabad.

1971-1974 byggdes Dalhem, Helsingborgs största miljonprogramsområde. Flerbostadshus blandades med småhus och lägre hus varav många med en egen uteplats. Gubbaparken i Dalhem anlades redan på 1800-talet och inhyste på 1940-talet en populär dansbana.

Fredriksdal uppfördes i etapper mellan 1964 och 1972. Bostadsområdet är planerat som "hus i park" med en central park i söder. De höga byggnaderna skapar ett tydligt avgränsat område med mycket grönska mellan huskropparna. Husen är huvudsakligen grupperade så att bilfria gårdsbildningar uppstår.

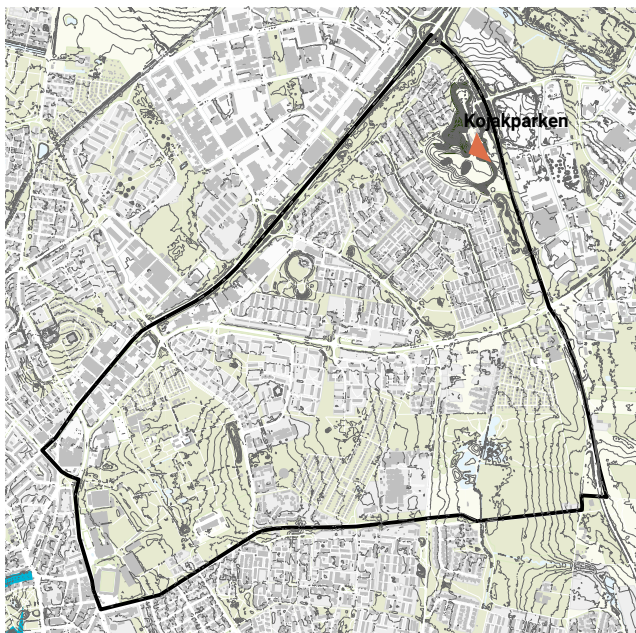
Herrgården från 1700-talet på Fredriksdals museer och trädgårdar. Foto: Sven Olof Larsén

1700-talskarta, avritad av Mårten Sjöbäck på 1900-talet.

BARRIÄRER

- Absolut barriär
- Stor barriär
- Måttlig barriär
- Liten barriär
- Inhägnat område/Verksamhetsområde
- ↔ Planskild passage

TOPOGRAFI

- ▲ Utsikt
- Större höjdskillnader
- Landborgen
- Raviner

Barriärer

Området är trafikseparerat. Trafiken är främst koncentrerad till breda ringvägar från vilka matargator leder in till samlande parkeringsplatser.

Ängelholmsleden och Österleden utgör mycket starka barriärer som tillsammans med de större barriärerna Filbornavägen, Lägervägen och Mellersta Stenbocksgatan avgränsar området.

Vasatorpsvägen och Drottninghögsvägen är starka trafikbarriärer som åtskiljer de tre bostadsområdena från varandra.

Det finns många stora inhägnade ytor, såsom koloniområdena samt Fredriksdal museer och trädgårdar som begränsar möjligheterna att röra sig fritt i området.

Topografi

Det finns förhållandevis få större höjdskillnader i området förutom i Kojakparken. Kojakparkens stora konstgjorda kullar erbjuder utsikt och topografi. Det finns även ett flertal pulkabackar i området.

Landborgen passerar inte genom området.

Buller i grönområden

Närheten till stora trafikleder gör att många grönområden är utsatta för höga bullernivåer. Värdefulla tysta miljöer (under 45 dB(A)) finns inne på Fredriksdal museer och trädgårdar, i Fredriksdalsskogen, samt i Fredriksdals grönområden. Tillfredsställande bullernivåer (< 50 dB) finns även i Kojakparken, samt i delar av Gubbaparken och Drottninghögsparken. Särskilt utsatta är de grönytor som ligger längs Ängelholmsleden, Österleden och Vasatorpsvägen. I nordvästra Dalhem finns ett stort område med blandad bebyggelse som helt saknar tillgång till "ro".

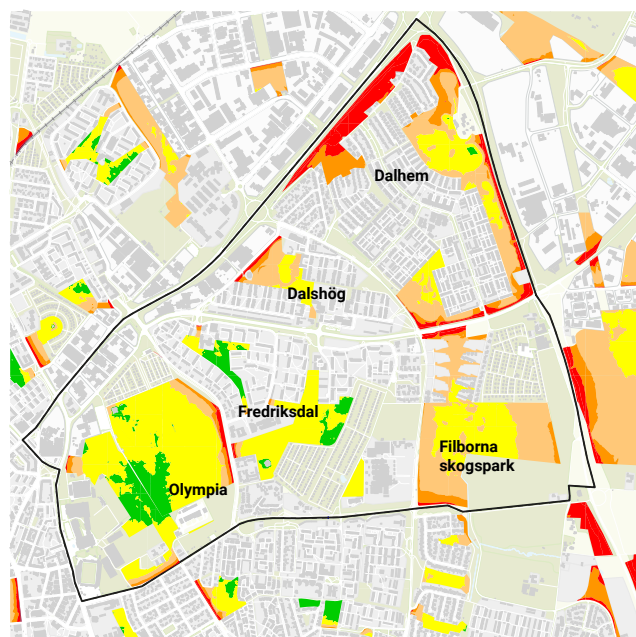
Enligt riktlinjerna i grönsstrukturprogrammet bör ljudnivån i parker understiga 50 dB(A) och i rekreationsområden 45 dB(A).

Nåbarhet till park och natur

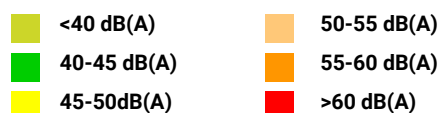
Många har långt till större naturområde eller rekreationsområde. Knappt hälften av invånarna når ett större naturområde inom 1000 meters gångavstånd. Inom 2 km når så gott som alla ett naturområde och inom 2,5 km når alla det närmaste rekreationsområdet Bruces skog.

Det finns områdesparker i alla delområden. Tre mindre parker och ett antal gröningar kompletterar de större parkerna och tillgodoser en jämn fördelning av parker i området. Nio av tio når park inom 300 meter.

På Drottninghög och Fredriksdal finns det i nuläget mer än 10 kvm grönyta per invånare. Men eftersom det pågår mycket förtätning i områdena finns det risk att andelen grönyta/invånare kommer att bli mycket låg exempelvis under 10 kvm per person på Drottninghög.

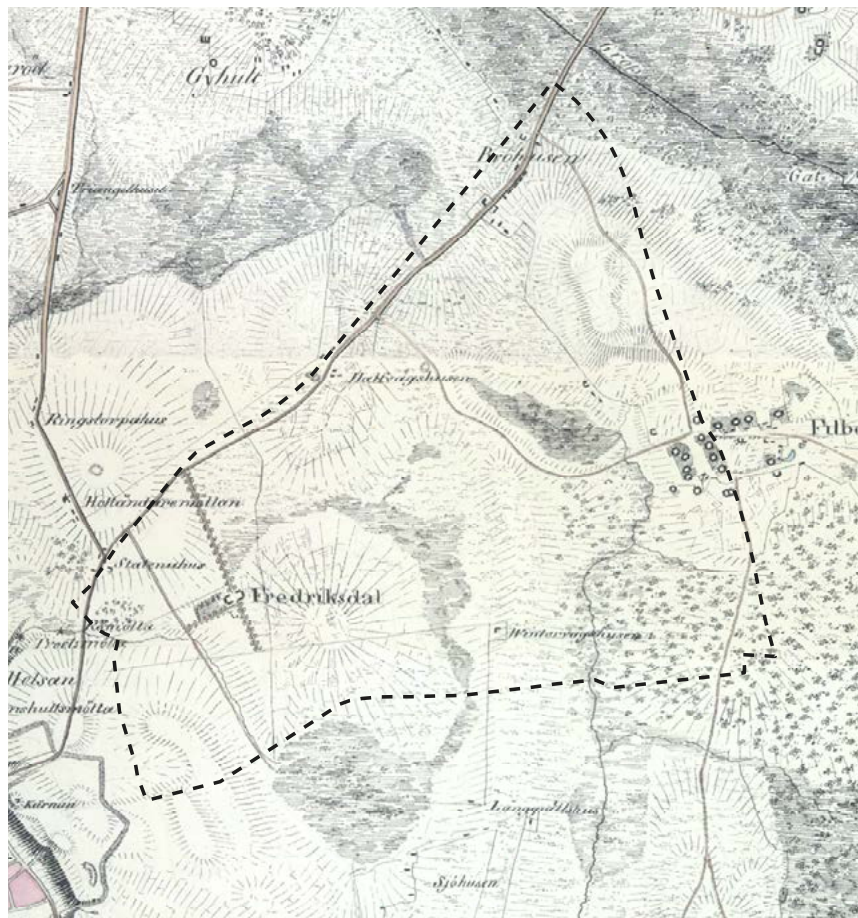

BULLER I GRÖNOMRÅDEN 2014

NÅBARHET TILL PARK OCH NATUR

Skånska rekognosceringskartan 1815.

Filborna skogspark. Foto: Pontus Runeke

Vatten

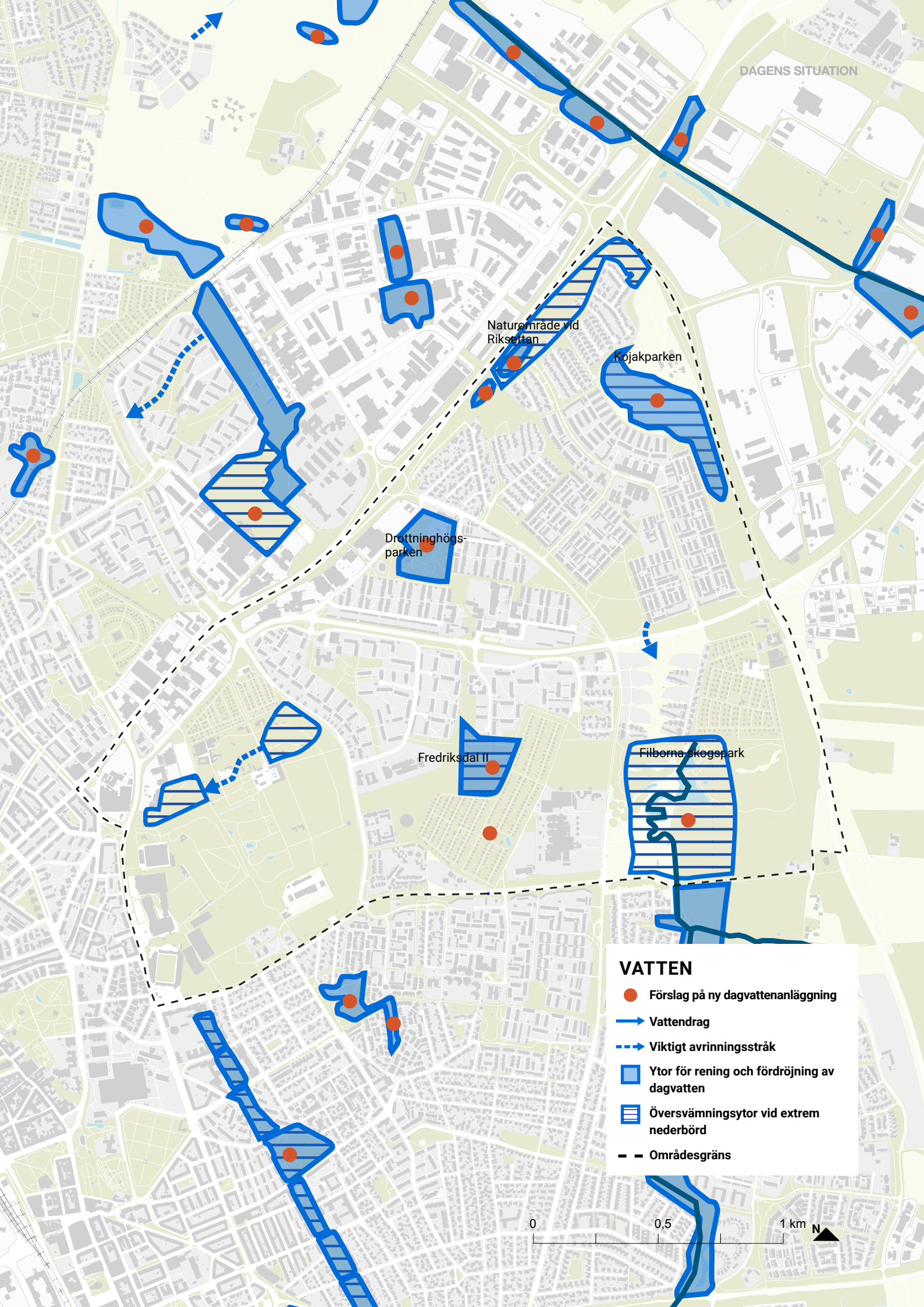
I Filborna skog finns två anlagda dammar, men i övrigt är det ont om öppna vattenytor som till exempel våtmarker och bäckar.

Det har tidigare funnits både våtmarker och bäckar i området.

I Fredriksdal finns det båtnadsområden för gamla dikningsföretag, det vill säga lågpunkter som dikats ut, och i samband med stora regn kan det bli problem om det saknas rinnvägar. Vid förtätning av området finns det behov av förbättrad dagvattenhantering, framförallt fördröjning och möjlighet till planerad översvämning. Läs mer i Planprogram Fredriksdal, 2016.

Det finns flera parker och naturområden där det finns möjlighet att förbättra dagvattenhanteringen. Naturområdet vid Riksettan och Kojakparken är utpekade som viktiga områden för ny dagvattenanläggning, rening och fördröjning av dagvatten samt översvämningszoner vid extrem nederbörd. Filborna skogspark, Drottninghögspar-ken, Fredriksdal II, Fredriksdalssko-gen samt Fredriksdals museum och trädgårdar är utpekade som områden för framtida dagvattenhantering.

De ytor som pekats ut som översvämningssytor vid extrem nederbörd är alla avsedda att vara mångfunktionella ytor.

VATTEN

● Förslag på ny dagvattenanläggning

→ Vattendrag

--- Viktigt avrinningsstråk

■ Ytor för rening och fördröjning av dagvatten

▨ Översvämningsytor vid extrem nederbörd

- - - Områdesgräns

0

0,5

1 km

N

Filborna skogspark. Foto: Pontus Runeke.

Filborna skogspark. Foto: Pontus Runeke.

BIOLOGISK MÅNGFALD

Generella åtgärder som kan göras för att förbättra förutsättningar för biologisk mångfald:

- ▶ Bevara gamla lövträd så länge som möjligt. I stället för att fälla och stubbfräsa kan man skapa högstubbar med snygg beskärning.
- ▶ Sätt upp holkar av olika slag, för fladdermöss, fågelholkar i olika storlekar, humleholk och insektholk.
- ▶ Plantera nektarrika och pollenrika växter och buskar som håller över hela säsongen.
- ▶ Skapa vatten i någon form där det saknas.
- ▶ Se till att det finns någon plats med tätare buskage för småfåglar.
- ▶ Etablera en blommande ängsyta med inhemska, slättergynnade arter.

Naturvärden

Det finns höga biologiska värdena i både Drottninghög och Fredriksdal. Detta på grund av inslag av dungar med äldre träd, buskrika marker och inslag av vatten. Detta ökar diversiteten i vegetationen och djurlivet. Särskilt värdefulla områden utgör Filborna skogspark, Fredriksdal museer och trädgårdar samt Fredriksdalsskogen som är stora och varierade.

Det finns god tillgång på naturlika planteringar med bryn och gömslen för smådjur. Viss åldersvariation med inslag av gamla träd och hålträd finns. Överlag är höjdskillnader små inom området. Varierad topografi och blottad jord återfinns i Kojakparken. Sandig mark, fuktig mark och stenrös saknas genomgående. Stora ytor i området är extensivt skötta. Det är gott om långgräsytor, men ont om blommor. Det finns både öppna ytor och ytor med slutet kronskikt. I framförallt Fredriksdalsskogen har flera rödlistade och andra naturvårdsintressanta svamp- och kärlväxter påträffats.

Grönskan i parkerna är ganska homogen. I Drottninghög finns delvis naturlika planteringar, stora gräsytor och trädkantade gångvägar. I Fredriksdal finns en del naturlika planteringar samt stora gräsytor med solitära träd. I Dalhem finns gräsytor och naturlika planteringar med ett fåtal solitärer mellan husen. På kvartersmarken i flerbostadsområdena finns relativt stor andel grönska och lummigheten är ganska hög, bortsett från i de mer tätbebyggda delarna av Dalhem. I småhusområdenas privata trädgårdar är grönskan mer varierad och lummigheten högre.

Värdekärnor

Nedan beskrivs specifika biologiska värdekärnor, se även karta s. 15:

A. Filborna skogspark.

Området är i grunden en Barnens skog-plantering som gjordes i början av 1990-talet. I samband med utbyggnaden av bostadsområdet Vasatorps trädgård anlades våtmarkerna för dagvattenhantering och då byggdes även gångstigarna. Området är varierat med ädellövsplanteringar, öppna gräsytor, våtmarker och betesmark. Det finns brist på äldre träd men här finns stor potential i utvecklingen av naturvärden.

B. Fredriksdalsskogen

Uppvuxen ädellövdunge med inslag av klippta gräsmattor. Bok dominerar trädskiktet med inslag av ek, lind, hästkastanj, sykomorlönn med mera. Här finns inslag av död ved och högstubbar. Det har hittats flertal rödlistade vedsvampar bland annat koralltaggsvamp och stenticka.

C. Kojakparken

Topografiskt varierat område med flera kullar efter tidigare grustäktsverksamhet. I terrängsvackorna är det fuktigt men här finns inget permanent öppet vatten. Området är planterat med en variation av träd- och buskarter. De täta buskagen är bra miljöer för småfåglar.

D. Fredriksdals museer och trädgårdar

Friluftsmuseet har höga biologiska värden i och med verksamhetens långvariga arbete med att återskapa Skånes vilda flora och växtmiljöer. Den landskapsbotaniska trädgården innehåller över 40 olika växtmiljöer från olika delar av Skåne, bland annat ängar, naturbetesmark, sandstrand, våtmark, alskog. Utöver den vilda floran odlas här gamla sorter av olika frukt, rotfrukter, grönsaker, spannmål och även åkerogräs. Här finns även djurhållningen med äldre lantraser.

BIOTOPTYPER

- Park grästyp
- Lövskog
- Kyrkogård
- Öppen mark
- Koloniområde
- Kvartersmark, villor och flerbostäder
- (X) Biologisk värdekärna
- - - Områdesgräns

Kartan visar en vision för hur ett urval av stadens gröna stråk kan bindas samman för att möjliggöra längre gröna promenadstråk, som till stor del går genom parker och naturområden.

Gröna stråk

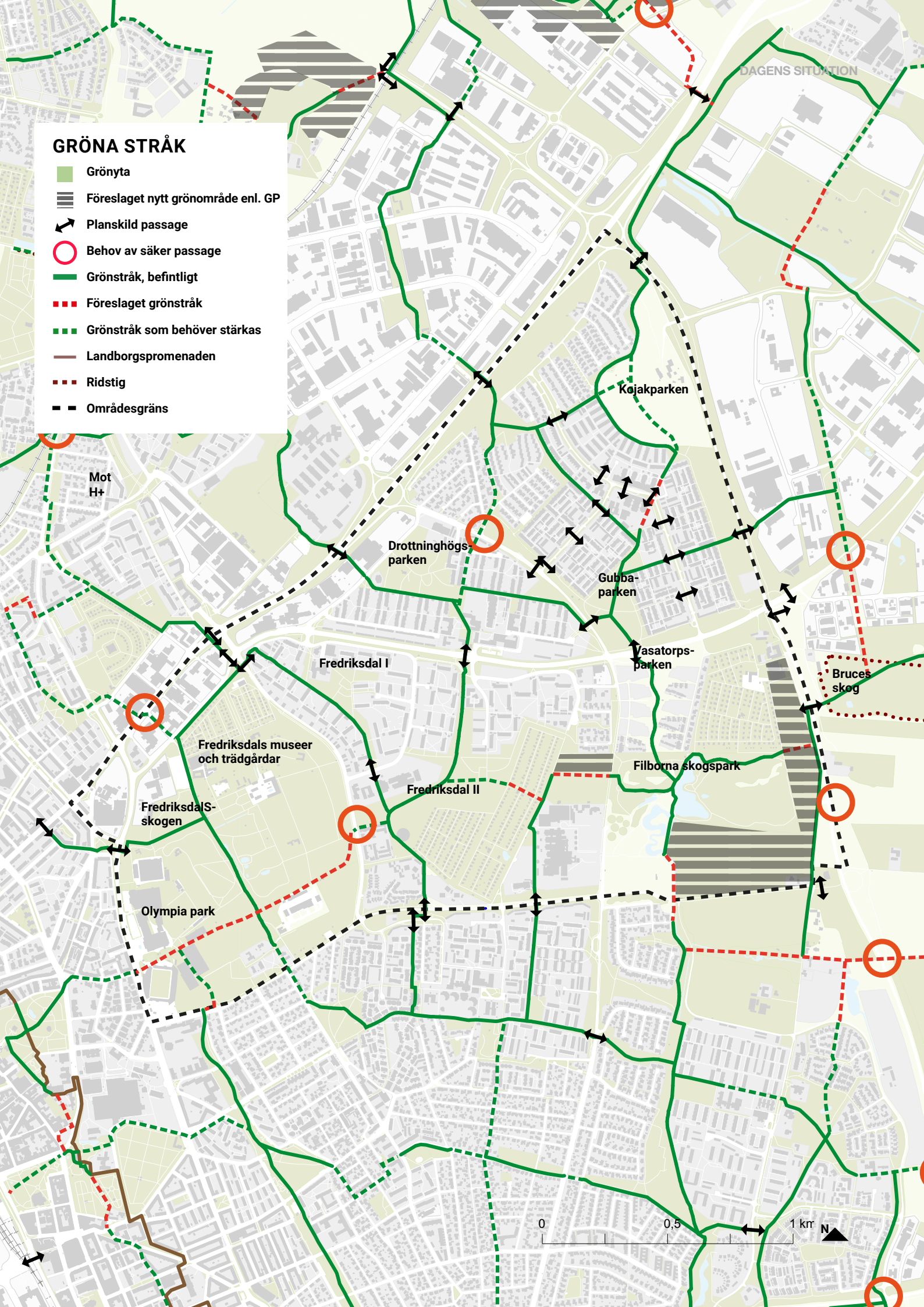
Kartan på s. 17 visar en huvudstruktur av gröna stråk i området. De flesta av parkerna i området är väl förbundna av gröna huvudstråk som också kopplar området med resten av staden. Däremot är det finmaskigare nätet av gröna stråk ofta osammanhängande och saknar förbindelse med huvudstråken. Gång- och cykelnätet sammanfaller oftast med grönstråken. Bilvägar korsas planskilt via broar eller tunnlar. Det finns goda möjligheter att ta promenader i området, förutom i Kojakparken och Fredriksdal II där möjligheterna att ta en liten promenad i parken kan förbättras. Flera av de gröna stråken är svårorienterade om man saknar god lokalkännedom. Särskilt svårt är det att hitta i Dalhem.

Genom området går den gröna kilen Vasatorpsstråket som ingår i stadens övergripande natur- och kulturstråk som kopplar ihop stad och land. Stråket sträcker sig från centrala Helsingborg till Bruce's skog. Längs stråket finns målpunkter som Slottshagen, Filbornaskolan, Filborna sim- och sporthall, Filborna skog, Fredriksdalsskogen och Bruce's skog. Tillgängligheten längs Vasatorpsstråket är delvis bristande. Stora inhägnade områden blockerar vägen och skapar omvägar som gör det svårare att hitta. Detta gör att Fredriksdalsskogen, Filborna skogspark och Bruce's skog kan upplevas som svåra att nå.

Andra viktiga gröna stråk som passerar genom området leder mot bland annat Väla och Ödåkra i nordost, Berga och Pålsjö skog i nordväst, och Jordbodalen i söder. I Drottninghög utgör verksamhetsområdet i väster en tuff barriär som bara kan passeras på ett enda ställe. Att förtydliga detta stråk, som leder vidare mot Berga och Pålsjö skog, är angeläget.

GRÖNA STRÅK

- Grönyta
- Föreslaget nytt grönområde enl. GP
- Planskild passage
- Behov av säker passage
- Grönstråk, befintligt
- Föreslaget grönstråk
- Grönstråk som behöver stärkas
- Landborgspromenaden
- Ridstig
- Områdesgräns

Fredriksdalsskogen. Foto: F. Rading Heyman

Drottninghögsparken/ "Hålan". Foto: F. Rading Heyman

RIKTLINJER FÖR PARK OCH NATUR

Närpark > 1 ha inom 300 m gångavstånd: grön oas, lek, mötesplats, lugn och ro.

Områdespark > 5 ha inom 500 m gångavstånd: promenad, blomprakt, spontanidrott, naturlek, vatten, vinteraktivitet.

Större naturområde inom 1000 m gångavstånd eller enkelt nåbart med kollektivtrafik: skogskänsla, naturupplevelse, motion.

Ur Grönstrukturprogram för Helsingborg 2014

Större parker

Parkerna i området är relativt stora med Helsingborgs mått mätt. Samtidigt finns det många boende i området som ska dela på parkerna. Det finns sex områdesparker: Fredriksdal I, Fredriksdal II, Drottninghögsparken, Kojakparken och Gubbaparken. Fredriksdals museer och trädgårdar är ett värdefullt grönt besöksmål som under vinterhalvåret har fri entré.

Drottninghögsparken (även kallad "Hålan") är områdespark för Drottninghög. I förhållande till hur många som bor i området är Drottninghögsparken inte särskilt stor. Parken har ett stort, ned-sänkt parkrum som ger en tydlig känsla av rymd. I parken ligger utebadet Drottninghögsbadet. En ombyggnad av parken genomfördes 2016. Gräsmattan har dränerats för att skapa ytor för bollspel och lek. Nya gångstråk, ny belysning, ett utegym och en beachvolleyplan med ett soldäck intill badet är ytterligare tillägg. I den södra delen av parken finns en populär områdeslekplats, Prinsessor och drakar, som anlades år 2014. I parken ligger även en av stadens mest besökta stadsodlingar. Odlingen har utökats och kompletterats med bland annat växthus och grillplats.

I Fredriksdal finns två parker Fredriksdal I och Fredriksdal II. Parkerna saknar officiella namn.

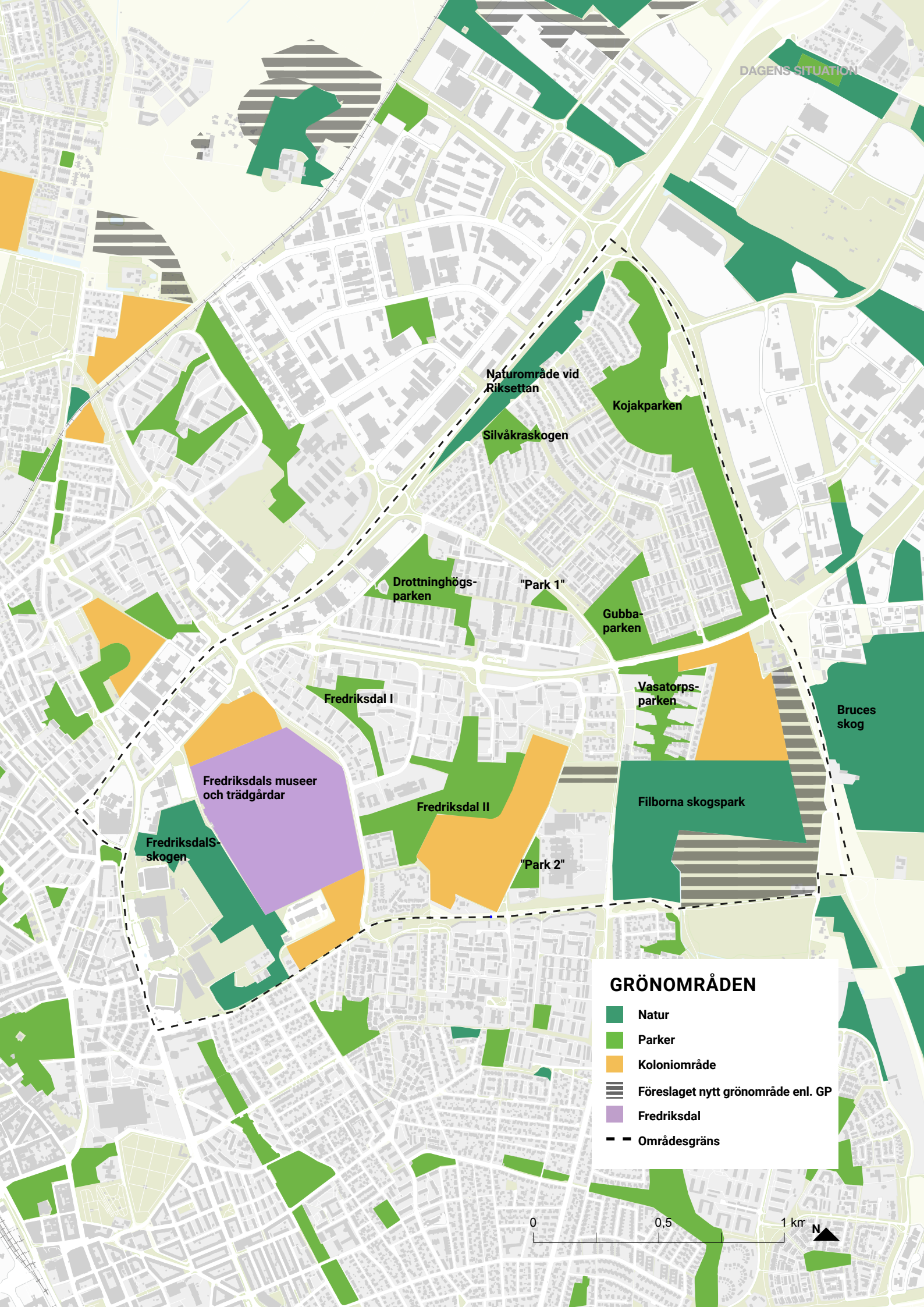
I Fredriksdal I finns en lekplats som nyligen har kompletterats med en multiarena. På de privata bostadsgårdarna finns små lekplatser för de yngsta barnen. Dessa utgör ett bra komplement till lekplatserna på allmän platsmark, speciellt för de yngsta barnen.

Fredriksdal II består till stor del av öppna gräsytor med enstaka fristående träd och rumsbildande naturliga planteringar. Idag har planteringarna

vuxit till sig så att de har fått vissa skogskvaliteter. Vid Fredriksdalsskolan finns en populär skogsdunge som används mycket för lek. I parken fanns tidigare en parklek, men idag finns bara rester kvar och platsen upplevs som öde och ej omhändertagen. Flera mindre lekplatser har tagits bort under årens lopp. Fredriksdal II genomkorsas av flera viktiga stråk. Vattentornet är ett landmärke i området som fungerar som ett element att orientera sig efter.

Gubbaparken är en väl sammanhållen park som anlades under 1970-talet med höga rekreativa och ekologiska värden. Parken har fått sitt namn från en dansbana som tidigare låg på platsen. Här finns stora gräsfält för bollspel och en lekplats. Parkens läge gör att den kan fungera som en samlingsplats för Dalhem, Drottninghög och Fredriksdal.

Kojakparken är en före detta grusgrop som planerades som ett stort rekreativsområde för boende i området. Parken kännetecknas av naturliga planteringar, stora gräsytor och kullar med utblickar. Från den högsta av kullarna har man sundsutsikt. Vegetationen är artrik med blommande och bärande buskar och inslag av ek och hassel. Träd och buskar står i tätta grupper, främst längs parkens kanter som man sällan rör sig i eller igenom. Mot Österleden finns en trädbevuxen bullervall. I parkens ytterkant går en gång- och cykelväg, men inom parken är tillgängligheten begränsad. De öppna ytorerna ger plats för mer utrymmeskrävande aktivitet, men sköts till största del som långgräsytor. Den norra delen av parken är den enda med bullernivåer under 50 dB(A) och här finns idag majoriteten av parkens funktioner. Här finns bland annat två mindre lekplatser, Helsingborgs bästa pulkabacke, gräsplaner för fotboll och amerikansk fotboll, och en frisbeegolfbana där både SM och VM har avgjorts. Det finns planer på spårväg

KVALITETER

- Flerbostadsområden där park och bebyggelse planerats som en helhet. Ofta gröna kvarter, men delar av Dalhem och sydvästra Fredriksdal har mindre grönska.
- Sammanhållen grön struktur, där gröna och bilfria stråk förbinder bostadsområden och parker.
- Bostadsgårdar med sittplatser och närlek kompletterar de offentliga grönområdena.
- En karaktär i området är de artrika planteringar som bildar skärmar mot större vägar.
- Områdesparker i alla delområden. Nio av tio når park inom 300 meter.
- Skolor och förskolor har tillgång till park.
- Lekplatser nås för det mesta inom 300 meter, förutom i centrala Dalhem samt mer sporadiskt i Fredriksdal.
- De naturlika planteringarna är ofta artrika och utgör viktiga livsmiljöer för fåglar, insekter och smådjur.

BRISTER

- Buller i parker ger få platser för vila och ro. Stora delar av grönområdena i Dalhem och Drottninghög är bullerstörda med ljudnivåer över 50 dB(A). Vasatorpsparken saknar nästan helt ljudmiljöer under 50 dB(A).
- Naturområdena Filborna skog och Bruces skog saknar områden med goda ljudnivåer under 45 dB(A). Stora delar har ljudnivåer över 50dB(A).
- Flera barriärer i form av stora vägar och hägnader. Vägar med få passager är kraftiga barriärer och medför bullerstörningar.
- Fredriksdal är dåligt kopplat till badhuset och Filborna skog samt till centrum.
- Likartade parker med få "upplevelsevärden" och delvis bristande underhåll. Få välfungerande mötesplatser.
- Upplevd otrygghet på vissa platser längs grönstråk och i parker.
- Många har långt till natur/ rekreatjonsområde.
- Några viktiga stråk saknas. Det är svårt att orientera sig, särskilt i Dalhem.
- Det saknas parkkvaliteter som blomprakt, vatten, variation och mötesplatser.
- Flera av parkerna saknar officiella namn.

genom parken. Centrala delar av parken är inte planlagda.

Vasatorpsparken har anlagts i samband med utbyggnaden av Vasatorps trädgård. Genom parken går ett centralt grönstråk som länkar parken till Filborna skogspark.

Fredriksdal museer och trädgårdar är en kulturmiljö med höga värden och ett besöksmål för hela regionen. I parken finns möjlighet att bekanta sig med gamla lantraser och kulturmiljöer. Området har öppet under dagtid med entré under sommarhalvåret. Förskolor har en kod så att de kan gå igenom.

Närparker och gröningar

Tre något mindre parker och ett antal gröningar kompletterar de större parkerna och tillgodoser en relativt jämn distribution av parker i området.

En mindre närpark (park 1) med en lekplats finns i nordöstra Drottninghög intill Drottninghögsvägen. Parken är liten, men väl sammanhållen.

I Dalhem finns naturparken Silvåkraskogen med resliga bokar och möjlighet att promenera under trädskronorna. I den norra delen finns skogskänsla och i söder öppna ytor med kortklippat gräs samt en liten lekplats, parkbänkar och bord. Viktiga grönstråk går igenom parken bland annat mot Maria station och Berga industriområde. Att parken ofta passeras gör trygghetsfrågan viktig. Parken är starkt påverkad av buller.

En mindre park (park 2) ligger mellan Filbornaskolan och koloniområdet Brytstugan. Där finns en klippt gräsmatta med fotbollsmål och några träd.

Större naturområden

Fredriksdalsskogen och Filborna skogspark utgör de större naturområdena i

området.

Filborna skogspark är ett park- och naturområde som anlades i slutet av 1980-talet. Tanken var att det skulle finnas många olika vegetationstyper så att den skulle kunna användas i skolundervisningen bland annat av Filbornaskolan som ligger i närheten. Det finns ett stort antal promenadvägar och stigar som gör det möjligt att röra sig runt i området och gå en 2,5 km lång slinga. I den södra delen ligger Barnes skog med dungar av träd som planterats av elever från Helsingborg under 1990-talet och början av 2000-talet. I den västra delen finns mer exotiska träd med en magnoliälund, ett trollhasselstråk, ett rhododendronkärr, en talldunge, en höjd med körsbärsträd och ett trädaboretum med träd från Kina, Korea och Japan. I den östra delen av området finns den svenska naturen med våra inhemska växtsorter. Här finns ett varierat landskap av skog, öppna gläntor, blomsterängar och hagar med betande djur. I parken finns flera större dammar.

Fredriksdalsskogen, som är en del av Olympia park, har stora kvaliteter med uppvuxen blandskog. Här finns promenadmöjligheter, en upplyst motionsslinga som är cirka 900 meter lång, grillplatser, en naturlekplats och två utegym. I anslutning till Fredriksdalsskogen finns idrottssoasen med basketplan, beachvolleybollplan, parkourbana, klättervägg, lekplats och innebandyplan.

Mindre naturområden

I den norra delen av Dalhem finns ett naturområde där den gamla riksettan som tidigare var landsvägen till Helsingborg passerar. Den gamla vägdragningen har kulturhistoriskt värde och är skyddad.

■ ■ Områdesgräns

Filborna skogspark

Lekplatser nås för det mesta inom 300 meter. En hund- och motionsslinga på 3700meter finns i Dalhem och Drottninghög. I Kojakparken finns en stor pulka-backe, frisbeegolfbana och fotbollsplaner. Det är viktigt att tillgodose parkgräsplaner för spontanaktivitet och motionsmöjligheter inom bostadsområdena.

1 km

N

Behov och utvecklingsmöjligheter

I detta område finns det behov av att utveckla kvaliteter i parkerna, naturvärden, naturupplevelser, aktivitetsmöjligheter och möjligheterna att röra sig längs Vasatorpsstråket.

Utveckla kvaliteter i parkerna

Många av parkerna är idag likartade till sin karaktär, med gräsmattor och naturlika planteringar. Parkerna behöver utvecklas med fler och förstärkta kvaliteter. Det finns behov av att utforma små trivsamma platser för ro, lek, picknick och möten i parkerna samt tillföra mer blomprakt, förbättra promenadmöjligheter och skapa inslag av vatten. Dessutom bör man arbeta med trygghetsskapande åtgärder i parkerna och längs stråken i form av t ex mer belysning, ökad skötsel och underhåll samt insatser vid gångtunnlar och mot buskörning med mopeder. Det finns behov av större variation mellan öppna och slutna parkrum. Utbudet av naturligt förekommande träd och buskar i området bör kompletteras med enstaka individer av städsegröna träd såsom tall, gran eller buskar med vinterkvaliteter. Namn på parkerna skulle stärka identiteten.

Kojakparken har stor utvecklingspotential där exempelvis upplevelsevärden och promenadmöjligheter bör förbättras.

Grönområdena i Fredriksdal behöver utvecklas. Fredriksdal II är ett bra läge för en grön mötesplats och parken bör rustas upp med ökade parkkvaliteter som lek, inslag av vatten, odling och aktiviteter som exempelvis utegym, klättring, löpslinga eller boule.

Kvaliteterna i Gubbaparken bör förstärkas exempelvis med blomprakt som vårlökar eller blommande träd, platser för möten och en skylt som berättar om platsens historia.

Lek- och aktivitetsmöjligheter

Barnrika stadsdelar kräver ytor och platser för lek och spel. På sikt kan ett behov av områdeslek finnas. Möjligheterna till fysisk aktivitet bör utvecklas i parkerna. I de naturlika planteringarna och skogsdungarna bör möjligheten till naturlek och kojbyggande förbättras genom gallring och kvarlämnande av löst material.

Brist på natur

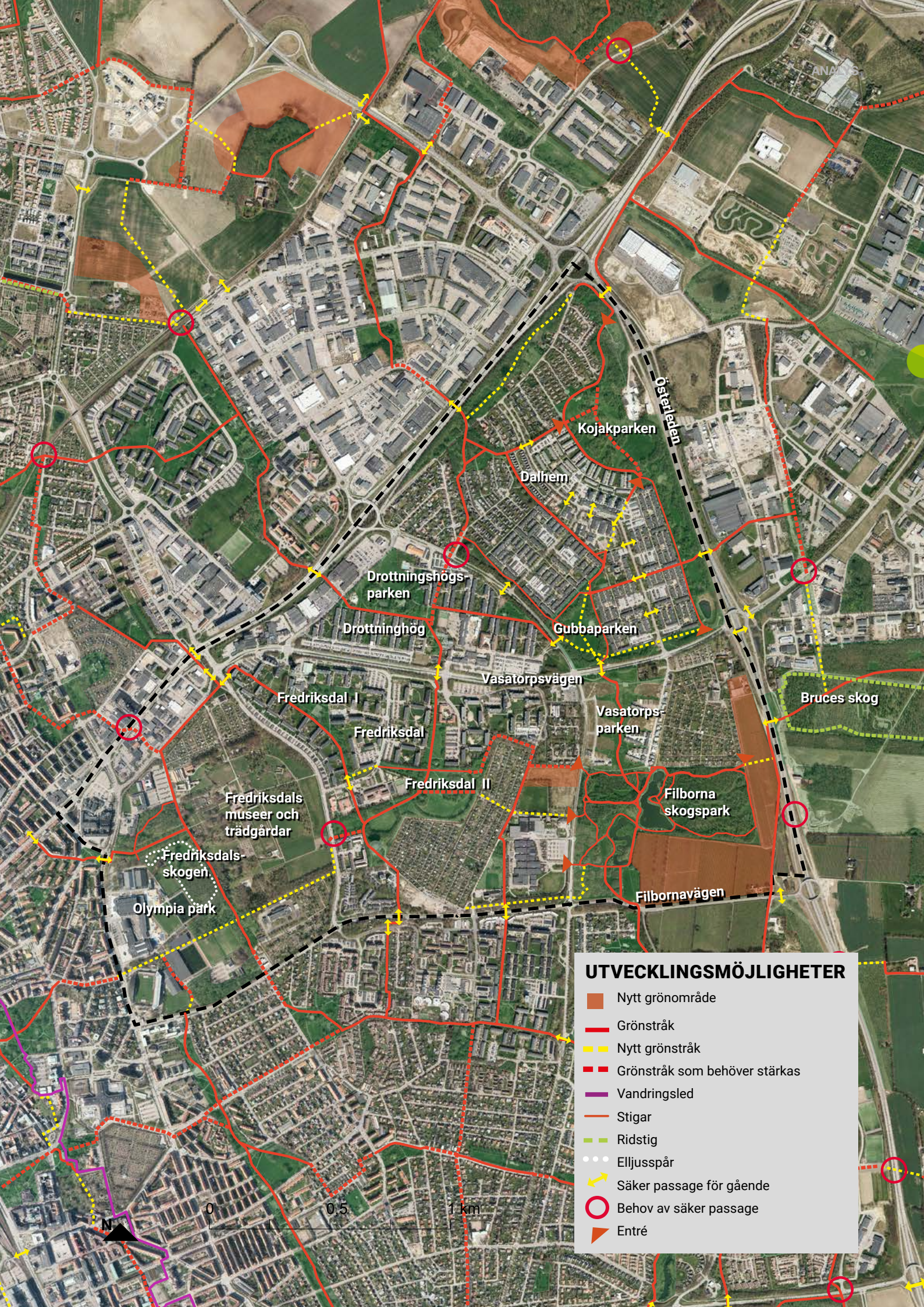
Eftersom stora delar av området inte når natur finns det behov av utveckla naturvärdena och skapa möjlighet till naturupplevelser i området. De naturlika planteringarna har stor potential men kan behöva gallras för att lyfta fram individer och åstadkomma en större art- och åldersdiversitet. Genom att skapa småbiotoper kan både biologiska och rekreativa värden stärkas. Åtgärder som föreslås är att plantera fler solitära ädellövträd, såsom ek, ändra skötselriktning från långgräs till äng där det lämpar sig, utveckla artrikedomen i de naturlika planteringarna genom gallring och komplettering med bärande och blommande träd och buskar. Ytterligare åtgärder är att spara död ved i samband med gallringar i de naturlika planteringarna och lägga upp i faunadepåer, sätta upp holkar för fåglar, insekter och fladdermöss, skapa stenrös samt arbeta med öppen dagvattenhantering där det är lämpligt. Dessutom bör möjligheten att röra sig under trädkronorna i de naturlika planteringarna ökas för att skapa möjlighet att uppleva viss skogskänsla.

Gröna stråk

I området finns ett system av gröna stråk med huvudstråk och ett finmaskigare nät. Det finmaskigare nätet är ofta osammanhängande, såsom i Fredriksdal, och saknar förbindelse med huvudstråken. Genom att framhäva överordnade stråk, förbättra skyltning och belysning, skapa siktlinjer och korrigera vissa vägsträckningar kan orienterbarheten och tryggheten längs de gröna stråken öka. Säkra passager bör skapas i lägen där framkomligheten är mindre god. Närheten till naturområdena Filborna skogspark och Fredriksdalskogen behöver förbättras.

Vasatorpsstråket

Vasatorpsstråket är en viktig grön kil som kopplar ihop centrala Helsingborg och Bruces skog. Det finns behov av att öka tillgängligheten längs Vasatorpsstråket. En bra gångväg vid Mejeritomten vid Fredriksdal museer och trädgårdar bör skapas och passagen förbi koloniområdet Brytstugan som är med i planprogrammet för Fredriksdal bör öppnas upp. Längre österut finns ytterligare ett inhägnat koloniområde och en fruktodling som hindrar framkomligheten. Vasatorpsstråket bör ges en stark sammanhängande utformning för att göra det lättorienterat. Exempelvis skulle lyktstolpar och bänkar få samma färg och planteringar längs stråket skulle kunna stärkas med nya träd och vårlökar. Längs stråket skulle olika aktiviteter kunna placeras för att skapa en varierad upplevelse.

UTVECKLINGSMÖJLIGHETER

- Nytt grönområde
- Grönstråk
- Nytt grönstråk
- Grönstråk som behöver stärkas
- Vandringsled
- Stigar
- Ridstig
- Elljusspår
- Säker passage för gående
- Behov av säker passage
- Entré

Referenser

Grönstrukturprogram för Helsingborg. 2014. Stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborgs stad.

Helsingborgs stad Medborgarundersökning, 2014. Genomförd av CMA Research AB.

Naturvårdsplan för Helsingborgs kommun. 1992. Helsingborgs kommun.

Planprogram för Fredriksdal, 2016, Stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborgs stad.

Områdesanalys Dalhem-Drottninghög-Fredriksdal, Helsingborgs stad. Utkast 2014-02-06.

Åtgärdsprogram buller 2014-2018. 2014. Helsingborgs stad.

Fredriksdalsskogen. Foto: Fanny Rading Heyman

STADSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

STADSMILJÖAVDELNINGEN/ÖVERSIKTSPLANEAVDELNINGEN

Kontaktcenter · Stortorget 17 · Postadress SE-251 89 Helsingborg

Telefon 042-10 50 00 · kontaktcenter@helsingborg.se

helsingborg.se

HELSINGBORG